

1

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in indirilmeye başladığı,
bin aydan daha hayırlı olduğu Allah tarafından
Kur'an-ı Kerim'de bildirilen

Kadir Gecesi var!

"Biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde
indirdik. ﴿1﴾ Bilir misin nedir
Kadir gecesi? ﴿2﴾ Kadir gecesi bin
aydan hayırlıdır. ﴿3﴾ O gece
melekler ve ruh, rablerinin izniyle
her bir iş için iner dururlar. ﴿4﴾ O
gece tan yeri ağarınca kadar
esenlik doludur." ﴿5﴾

-Kadir Suresi-

Sözlükte kadir (kadr) kelimesi "hüküm, şeref, güç, yücelik" gibi anlamlara gelir. Dinî literatürde ise "leyletü'l-Kadr" şeklinde Kur'an-ı Kerim'in indirildiği gecenin adı olarak kullanılır. Aynı adı taşıyan 97. sûre bu gecenin fazileti hakkında nâzil olmuştur.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

2

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Allah'a kul olma bilincine varılabilmesi, mümine yakışmayacak hal ve davranışlardan sakınılması ve kulluğun belirli bir disipline bağlanması için

Oruç var!

Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı. ﴿183﴾

-Bakara Suresi 183. Ayet-

Oruç kelimesi, sözlükte "bir şeyden uzak durmak, bir şeye karşı kendini tutmak" anlamına gelen Arapça "savm" (sıyâm) kavramının Farsça karşılığı olan rûze kelimesinin Türkçeleşmiş şeklidir. Terim olarak ise, tan yerinin ağarmasından güneşin batmasına kadar dinen belirlenmiş ibadeti yerine getirmek niyetiyle Allah'ın yasakladıklarından uzak durmayı ifade eder.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

3

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Hz. Peygamber'in inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek kılan kişinin geçmiş günahlarının bağışlanacağını bildirdiği ve kendisi de bizzat kılarak ümmeti için sünnet olduğunu gösterdiği

Teravih Namazı var!

"Resûlullah Ramazan'da da Ramazan dışındaki gecelerde de on bir rekâtta fazla namaz kılmazdı. Önce dört rekât kılar ki o rekâtların güzelliğini ve uzunluğunu sorma! Sonra dört rekât daha kılar. Bunların da güzelliğini ve uzunluğunu sorma! Sonra da üç rekât (vitir namazı) kılar..."

-Buhârî, Salâtü't-terâvîh, 1-

Sözlükte "rahatlatmak, dinlendirmek" anlamındaki tervîha kelimesinin çoğulu olan terâvîh ramazan ayına mahsus olmak üzere yatsı namazından sonra kılınan namazı ifade eder. Hadislerde "kıyâmü şehri ramazân" (ramazan ayının namazı) veya "ihyâü leyâlî ramazân" (ramazan gecelerinin ihyası) diye anılan bu namaza dört rek'atta bir dinlenme amacıyla biraz oturulduğundan (tervîha) teravih denilmiştir.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

4

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Ramazan ayını yaşamamanın, onun mükâfat ve bereketinden faydalanmanın bir şükür, teşekkür belirtisi olarak verilen

Fıtır Sadakası (Fitre) var!

Fıtır sadakası, kişinin, hem kendisinin hem de velâyeti altındakilerin canını bağışladığı için Allah'a bir teşekkür borcunu ifade etmektedir. Bu sadaka, hadis kaynaklarımızda daha çok "fıtır sadakası" "fıtır zekâtı" "oruç zekâtı" ve "Ramazan sadakası" şeklinde geçmektedir. Fıtır sadakası, gündüzü oruçla, gecesi namazla ihya edilen Ramazan ayının bereketidir. Oruç ile bedenini arındıran Müslüman, fıtır sadakası ile de bayrama erişmenin şükürünü eda eder.

Muâz b. Cebel'in anlattığına göre, Hz. Peygamber (sav) bir yolculuk esnasında kendisine, "Sana hayır kapılarını bildireyim mi? Oruç bir kalkandır. Sadaka suyun ateşi söndürdüğü gibi hataları söndürür. Ve (hayır kapılarından) biri de kişinin gece kalkıp namaz kılmasıdır." buyurmuştur.

-Tirmizî, İmân, 8-

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

5

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Allah'a tam bir teslimiyet içerisinde ibadet ve taatte bulunmak amacıyla zamanının belirli bir kısmını ayırması ve bu esnada meşrû bile olsa her türlü nefsânî ve şehvî arzulardan uzak durması kişinin mânen olgunlaşması için önemli vesilelerden biri olan

İtikaf var!

Hz. Âişe şöyle demiştir:
"Resûlullah (sav), Ramazan'ın son on gününde itikâfa girer ve 'Kadir gecesini Ramazan'ın son on gününde arayın.' derdi."

-Buhârî, Fadlû leyleti'l-kadr, 3-

Sözlükte "hapsetmek, alıkoymak; bir yere yerleşmek, oraya bağlanıp kalmak" anlamlarındaki akf kökünden türeyen itikâf, bu mânaları yanında kişinin kendisini sıradan davranışlardan uzak tutmasını, fikh terimi olarak da ibadet amacıyla ve belirli bir şekilde camide kalmasını ifade eder. İ'tikâfa giren kimseye mu'tekif veya âkif denir.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Hız. Peygamber'in sünnetini yerine getirerek bu vaktin feyiz ve bereketinden yararlanmaya ve neticede Allah'ın hoşnutluğunu kazanmaya çalışmak, Allah'ın rahmetine ve meleklerin duasına mazhar olmak, bununla birlikte tutulacak oruca güç yetirebilmek için vücuda besin sağlamak düşüncesiyle kalkılan

Sahur var!

Enes'in (ra) naklettiğine göre,
Resulullah (sav) şöyle
buyurmuştur:
"Sahur yemeği yiyin. çünkü sahur
yemeğinde bereket vardır."

-Müslim, Sıyâm, 45-

Sözlükte "sabah olmadan önceki vakit, gecenin son üçte biri" anlamındaki seher kelimesiyle aynı kökten gelen sahur (sehûr, sühûr), dinî bir terim olarak oruç tutmaya hazırlık olmak üzere fecrin doğmasından önce yenen yemeği ifade eder. Hz. Peygamber'in (sav) uygulamalarıyla da sahur önem verdiği görülür. Sahurun tamamen terk edilmeyip bir yudum su ile bile olsa yerine getirilmesi tavsiye edilmiştir.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

9

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Oruçlunun rahatlayacağı ve en çok mutlu olacağı iki sevinç anından biri olan; kardeşlik, kaynaşma ve paylaşma anlayışını geliştiren, gün boyu tutulan orucun taçlandırılması, ihtiyaç sahiplerine soframızda yer açılması için beklenen

İftar var!

Zeyd b. Hâlid el-Cühenî'nin rivayet ettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Her kim bir oruçluya iftar yemeği yedirirse, kendisine onun sevabı kadar sevap verilir; oruçlunun ecrinden de hiçbir şey eksiltilmez."

-Tirmizî, Savm, 82-

Sözlükte fatr "yarmak, kesmek; yaratmak, icat etmek", bu kökten türeyen iftâr ve fitr kelimeleri diğer bazı anlamların yanı sıra "orucu açmak, oruçluya orucu açtırmak, başlanmış bulunan orucu bozmak veya hiç oruç tutmamak" gibi mânalara gelir. Yaygın kullanımı itibariyle İftar, orucu açmak demektir. İftar zamanı akşam ezanının okunmasıyla başlar. Bu vakitten itibaren oruç tutan kişi kendini alıkoyduğu işleri yapıp, yiyip içebilir.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

10

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Fıkıh âlimlerinin çoğunluğuna göre, ikinci fecrin (fecr-i sâdık) doğuşuyla orucun başladığı vakit; yani, kişinin yeme içme ve orucu bozan davranışlardan kendini uzak tutmaya başladığı, sabah ezanının okunmasıyla başlayan

İmsak var!

Sözlükte "bir şeyi tutmak, sımsıkı tutmak, sarılmak, alıkoymak; bir şeyden el çekmek, kendini tutmak" gibi mânalara gelen imsâk, terim olarak "ikinci fecrin* (fecr-i sâdık) doğuşundan güneşin batışına kadar yeme, içme ve cinsel ilişkiden nefsi alıkoymak" demektir. Bu aynı zamanda savm (oruç) kelimesinin de terim anlamıdır.

*Fecir (fecr) isim olarak güneşin doğmasından önceki tan yeri ağarmasını ifade eder. Türkçe'de "şafak sökmesi, gün ağarması sabahın alaca karanlığı" denilen bu olay, gece ile gündüzü birbirinden ayırdığı veya gündüz aydınlığını ortaya çıkardığı için fecir diye adlandırılmıştır.

"... Şafağın aydınlığı gecenin karanlığından ayırt edilinceye (tan yeri ağarınca) kadar yiyin, için. Sonra da akşama kadar orucu tam tutun. ..."

-Bakara Suresi 187. Ayet-

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Peygamberimiz'in (sav) geri çevrilmeyeceği müjdesini verdiği oruç tutan kişinin ibadet bilincini güçlendiren ve Allah katında özel bir konuma sahip oruç ibadetini yerine getirmenin şükrünü içeren, iftar sofrasında bulunanlar bakımından da dinî eğitimin bir parçasını oluşturan

İftar Duası var!

Hz. Peygamber'den iftarla ilgili şu dua örnekleri nakledilmiştir:
"Allahım! Senin rızân için oruç tuttum, senin verdiğin rızıkla orucumu açtım"
-Ebû Dâvûd, "Savm", 22-

"Allahım! Senin rızân için oruç tuttuk, senin verdiğin rızıkla orucumuzu açtık, bizden kabul buyur; çünkü sen her şeyi işiten ve bilensin"

Hadis kaynaklarında yer aldığı bilinmemekle beraber fıkıh literatüründe, "Allahım! Senin rızân için oruç tuttum, sana iman ettim, sana güvendim ve senin verdiğin rızıkla orucumu açıyorum; günahlarımı bağışla" şeklinde dua edilmesi de müstehap görülmüştür.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

12

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Müslüman kalma bilincini daima diri tutan, hüznün ve sıkıntıların paylaşıldığı, neşe ve sevinçlerin çoğaltıldığı, yüreğimizin kapılarını kardeşlerimize açma, ekmeğimizi bölüşme, huzurumuzu paylaşma zamanı olan

Bayram var!

Enes (b. Mâlik) anlatıyor:
"Hz. Peygamber (sav) Medine'ye geldiğinde halkın eğlence ile geçirdiği iki gün vardı. Hz. Peygamber: 'Bu iki gün(ün özelliği) nedir?' diye sordu. 'Câhiliye döneminde o günlerde eğlenirdik.' dediler. Bunun üzerine Resûlullah (sav) şöyle buyurdu: 'Şüphesiz Allah sizin için o günleri onlardan daha hayırlı olan Kurban ve Fıtır (Ramazan) bayramlarıyla değiştirdi.' "

-Ebû Dâvûd, Salât, 239-

Bayram kelimesinin Arapçası, sözlüklerde "âdet halini alan sevinç ve keder; bir araya toplanma günü" anlamlarıyla karşılanan İyd'dir. Bayramlar toplumca kutlanan, dini veya milli özellikleri olan özel günlerdir. Dinimizde Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı olarak iki bayramımız bulunmaktadır. Müslümanlara özgü olan bayram kutlamaları Peygamberimizin Medine'ye göçünden sonra başlamıştır.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

13

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Allah'ın yüceliği karşısında acizliğimizi itiraf ettiğimiz, sevgi ve saygı duyguları içinde Allah'tan lütfunu, ikramını, bağışlamasını, merhametini ve yardımını dilediğimiz, Allah'la kulu arasındaki diyalog olan

Dua var!

"(Ey Muhammed!) De ki: "Duanız olmasa Rabbim size ne diye değer versin! ..."

-Furkan Suresi 77. Ayet-

Peygamberimiz (sav) Hz. Âişe'ye, "Allah'ım! Sen affedicisin, affi seversin, beni affet." duasını öğretmişti.

-Tirmizî, Deavât, 84-

Dua kelimesi, "çağırarak, seslenmek, istemek; yardım talep etmek" mânâsındadır. Kulun bütün benliğiyle yüce yaratana yönelerek ondan istek ve dilekte bulunması anlamında dinî terim ve bu amaçla icra edilen bir ibadet şeklidir. "Allah'a yalvarmak, ondan bir şeyler dilemek" anlamlarına gelmektedir. Dua sözcüğü hadislerde "ibadetin özü", "rahmet kapılarının anahtarı", "müminin silahı" ve "dinin direği" şeklinde açıklanmıştır.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

14

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Resûl-i Ekrem'in (sav) dilinde evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu da cehennemden kurtuluş olarak ifade edilen, Kur'an'ın indirilmeye başlandığı Kadir gecesini de içerisinde barındıran mübarek Ramazan-ı Şerif'te tam anlamıyla

Bağışlanma var!

Ramazan ayı, berekettir, ziyafettir, zerafettir, ibadettir, rahmettir, mağfirettir. Ramazan ayı, ruh ve nefis için, birey ve toplum için takvadır, korunmadır. Ramazan ayı, selâmdir, esenliktir, sükûnettir, dinginlik ve olgunluktur. Ramazan ayı, kardeşlik, dayanışma ve paylaşmadır. Ramazan ayı, zenginin oruç tutarak yoksulu anlaması, kısmen de olsa onun hâlini yaşamasıdır. Ramazan ayı, geçici olarak uzak kaldığı nimetlerin kadrini bilmek ve onları veren Rezzâk olan Allah'a karşı şükür görevini hatırlamaktır. Ramazan ayı, kötü alışkanlıklara son verme, iyiden, güzelden yana yeni sayfalar açma fırsatıdır.

Ebû Hüreyre'nin rivayet ettiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: "Büyük günahlardan kaçınıldığı takdirde, beş vakit namaz ile Cuma, bir sonraki cumaya kadar ve Ramazan diğer Ramazan'a kadar, aralarında işlenen günahların bağışlanmasına vesiledir."

-Müslim, Tahâret, 16-

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

15

Ramazan'da Ne var?

Hoşgeldin gönlümüze, evimize, mahallemize, günümüze...

Ey Şehr-i Ramazan!

Oruç tutamayacak kadar yaşlı olanların, şifa ümidi olmayıp sürekli hastalığı bulunan ve oruç tutması hâlinde hastalığının artacağı doktor tarafından bildirilenlerin sevaptan mahrum kalmamasını sağlayan

Fidye var!

"Oruç, sayılı günlerdedir. Sizden kim hasta, ya da yolculukta olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutar. Oruca gücü yetmeyenler ise bir yoksul doyumu fidye verir. Bununla birlikte, gönülden kim bir iyilik yaparsa (mesela fidyeyi fazla verirse) o kendisi için daha hayırlıdır. Eğer bilerseniz oruç tutmanız sizin için daha hayırlıdır."

-Bakara Suresi 184. Ayet-

Fidye (fidâ) kelimesi Arapçada "bir kimseyi bulunduğu sıkıntılı durumdan kurtarmak için ödenen bedel" anlamına gelir. Fıkıh terimi olarak başta oruç ve hac olmak üzere bazı ibadetlerin eda edilmemesi veya edası sırasında birtakım kusurların işlenmesi halinde yerine getirilmesi gereken dinî-malî yükümlülüğü ifade eder.

Hz. Peygamber'in ve ashabın uygulaması, İslâm âlimlerinin de ortak kabulüne göre ihtiyarlık ve şifa ümidi kalmamış bir hastalık sebebiyle oruç tutamayan kimse, kazâ etmesi de mümkün olmadığı için tutamadığı gün sayısınca fidye öder.

www.dkabafis.com

dkabafisler

www.dkabafis.com

dkabafis

dkabafis

dkabafis

545 835 95 76

